

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ
ΚΡΑΤΙΚΩΝ & ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΩΝ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Κ.Α.Π.
ΔΙ' ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΤΥΠΟΥ
 ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 4 - 5^{ος} ΟΡΟΦΟΣ - ΑΘΗΝΑΙ
 ΤΗΛ. 236.455

ΑΠΟΚΟΜΜΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

ΤΙ ΥΠΕΣΤΗΡΙΑΝ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΥΠΡΙΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

Εφημερίς της Λευκωσίας —ή «Νέα Πρωινή»— εις το χθεσινόν φύλλον της αποκαλύπτει εν λεπτομερεία τι υπεστήριξαν οι τρεις μητροπολίται Πάφου, Κιτίου και Κυρηνείας, κατά την συνεδρίαν της Ιεράς Συνόδου, όταν εξήτησαν την παραίτησιν του Μακαρίου εκ του προεδρικού αξιώματος.

Κατά την εφημερίδα, πρώτος έλαβε τόν λόγον ο Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεννάδιος, ο οποίος ειπεν τά εξής:

«Άγιοι Άδελφοί, Τα ζητήματα άτινα ανέπτυξεν ο Μακαριώτατος είναι λίαν σοβαρά. Η λύσις όλων αυτών εφίσταται εις μίαν και μόνην δδών — την δδών της συμμορφώσεως όλων μας πρδς τδ θέλημα του Θεου τδ εκφδρμενον εις τους Ίερούς Κανόνας της Έκκλησίας.

Η παντοτεινή γνώμη μου την όποιαν έγραφα από του 1963 ήτο να περιορισθδ ο Μακαριώτατος εις τδ Αρχιερατικά και Έθναρχικά του καθήκοντα. Αύτην την έπιστολήν δέν του την έδωκα τότε δια λόγους ανώτερου της θελήσεώς μου. Του την έδωκα τδ 1968 — τότε πού είχαμεν τας γνωστας προστριβδς δια τδ θέμα πάλιν της ύπ' αυτού άσκήσεως κοσμικής έξουσίας. Εκτός όμως, της έπιστολής και πολλάκις, δσάκις συνητώμεθα, τδ υπεδείκνω να άφήση τδ προεδρικόν αξίωμα και να περιορισθδ εις τδ Αρχιερατικά του καθήκοντα, ιδίως μετά την άδοπειραν κατά της ζωής του. Πρέπει όμως, να δηλώσω τούς λόγους δι' ούς φρονά τδ άνω. Πριν, όμως, κάμω τούτο, επιτρέψατέ μου να δηλώσω κατηγορηματικά ότι ούτε από αντιπολιτευτικόν πνεύμα, ούτε αδοβόλεμον από οιανδήποτε πολιτικήν παράταξιν, ούτε και άποβλέπων εις άναρρίχησιν μου εις τόν Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον, ώς κακοθετή έγράφη, δάλα από πραγματικδ συμπάθειαν πρδς τδ πρόσωπον του Μακαριώτατου μετά τδ όποιο συνειργάσθη επί πολλά έτη, και θέλων να τόν δλέπω πάντοτε ώς Προκαθήμενον της Έκκλησίας της Κύπρου, λαμβάνω την θέσιν την όποιαν άνέφερα προηγουμένως.

1) Είναι αξίωμα διη ή Έκκλησία φθείρεται όταν πολιτεύονται οι κληρικοί. Δια τούτο τδσον ή Αγία Γραφή δσον και οι Ίεροι Κανόνες άπαγορεύουν την τοιαύτην άνάμειξιν του κλήρου εις τδ πολιτικά πράγματα. Τούτο δυνάμεθα να διαπιστώσωμεν εύκόλως εάν ρίξωμεν μιά ματιά εις την κατάστασιν ή οποία επικρατεί εις τδ της Έκκλησίας μας από του τέλους του Άγώνος της ΕΟΚΑ και έντευθεν: Η Έκκλησία και οι Λειτουργοί της έξεπίστημεν εις τδ άμματα των Χριστιανών. Οι ναοί εκεκήνησαν. Οι αιετικοί άναγίζον ασύδοτοι και καρποφόροι. Υβρίζονται οι κληρικοί. Πολλαπλασιάζονται οι κομμουνιστάι. Και πάντα τα ταύτα διότι ο Προκαθήμενος της Κυπριακής Έκκλησίας πολιτεύεται.

2) Η άπομάκρυνσις του Μακαριώτατου από την πολιτικήν ζωήν θα είναι και δια τόν ίδιον προσωπικάς πολύ άφελιμος. Διότι ώς ο ίδιος λέγει αχ ή υπό την σκιάν του θανάτου. Ηδη έγινε ή πρώτη άπόπειρα κατά της ζωής του ο δε Κύριος δια θαύματος τόν έσωσε. Πρδς τί να ζή εν άγωνία; Πρδς τί δε και δη αυτή ή ένοπλος κομματιά πού τόν άκολουθεί δια προφύλαξιν και εις αυτούς τούς Ίερούς Ναούς;

3) Η υποδάμνησις έγινε όχι μόνον εις την εκκλησιαστικήν ζωήν αλλά και εις την εθνικήν μας συνειδήσιν. Κινδυνεύομεν ήμεεις οι Έλληνες της Κύπρου να γίνωμεν λεβαντινοί και να χάσωμεν την όρθόδοξον πίστιν μας.

4) Έρχομαι και εις την άτομικήν μας ζωήν — ήμών των Ίεραρχών. Τί εξηγγείλαμεν εις τόν έλληνικόν λαόν μας, ο οποίος μάς εξέλεξε, κατά την έπίσημον ήμεραν της χειροτονίας μας δια τού Ένθρονιστηρίου Λόγου μας; Δέν άρκίσθημεν να άφιερώνωμεν δλας μας τας δυνάμεις, σωματικάς και πνευματικάς, εις τόν άγώνα δι' εθνικήν άποκατάστασιν; Και εις τδ κηρύγματά μας τί έλέγομεν πάντοτε; Και πρδς τί τδ Δημοψήφισμα του 1950 εις τδ όποιον έβέβασμεν τας υπογραφάς μας κάτω από τδ «Άξιούμεν την ένωσιν με την Μητέρα Έλλάδα»; Έπέρασσαν

22 χρόνια έκτοτε. Ποιον ήτο τότε τδ αίσθημα του λαού και ποιον είναι σήμερα; Έντροπέμεθα και φοβούμεθα να λέγωμεν ότι είμεθα Έλληνες. Κατηχητήσαμεν εις τδ σημείον να τολμούν οι Τούρκοι να άξιοούν να άρνηθώμεν την ένωσιν. Όκτακόσια χρόνια δέν ήλλοιώσαν τδ εθνικόν φρόνημα του λαού μας και τώρα εις ελάχιστον χρονικόν διάστημα τδσον επικινδύνως υπεβαθμίσθη τούτο. Συκοφαντείται σήμερα λυσσώδως ή Μητέρα μας Έλλάς διη δήθεν θέλει να δώση μέρος της Κύπρου εις την Τουρκίαν. Προηλακίζονται οι Έλληνες αξιωματικοί οι όποιοι μάς έδημιούργησαν άμυντικόν θώρακα κατά της Τουρκίας και οι όποιοι είναι έτοιμοι και να θυσιάσθουν χάριν ήμών... Έπίμονος προσπάθεια τδ διεθνούς κομμουνισμού είναι ή δυσφήμησις της Έλλάδος.

Μακαριώτατε και λοιποί Άδελφοί, Θά είμεθα ύπόλογοι εις τόν Θεόν και την Ίστορίαν εάν τώρα δέν άνανήσωμεν και κάμωμεν τδ καθήκον μας άποσοβούτες τούς κινδύνους οι όποιοι δύνανται να προκύψουν εκ της διασπάσεως ήμών. Άπό ήμάρς εξαρτάται να προλάβωμεν την εκκλησιαστικήν και εθνικήν άνεπιάνορθωτον συμφοράν. Του Μακαριώτατου καθήκον είναι να παύση πολιτευόμενος. Και ίδικόν μας καθήκον είναι να τδ υποδείξωμεν τδ καθήκον του αυτό. Προσωπικάς παρακαλώ και καλώ τόν Μακαριώτατον να συμμορφωθδ άμέσως πρδς την Αγίαν Γραφήν και τούς Ίερούς της Έκκλησίας Κανόνες και χάριν της Έκκλησίας και της Πατρίδος να παραιτηθδ του προεδρικού αξιώματος και πάσης κοσμικής έξουσίας και να περιορισθδ εις τδ Αρχιεπισκοπικά και πάλιν τδ ηεδάλιον της Έθναρχούσης Έκκλησίας.

Ο ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ

Μετά ώμίλησεν ο Ιεράρχης Κιτίου κ. Άνθιμος, ο όποιος άποτεινόμενος πρδς τδ μέλη της Ιεράς Συνόδου, ειπεν:

«Άγιοι Άδελφοί, Από της προηγουμένης συνεδρίας της Ιεράς Συνόδου μέχρι της σημερινής έμεσολάβησαν σοβαρά γεγονότα έγκυμονούντα σοβαρωτάτους κινδύνους τδσον δια την ήλην Έθνικήν μας ύπόθεσιν, δσον και δια τδ ήδη κλονισθέν κύρος της Έθναρχούσης Κυπριακής Έκκλησίας. Ασφαλώς θα ένθυμομεθα όλοι ότι ο Μακαριώτατος εις γενομένης πρδς τόν Τύπον δηλώσεις ειπεν συν άλλοις «Ότι ζή και κινείται και άναπνέει συνεχώς κάτω από την σκιάν του θανάτου.

Κάτω από την πίεσιν της τραγικής αυτής πραγματικότητας εύρισκόμενος ο Μακαριώτατος εξηναγκασθη, δια την ασφάλειαν της ζωής του, να λάβη σωρείαν προστατευτικών μέτρων τδ όποια ίσως θα ήδύναντο οισοδηποτε πολιτικός ήγέτης να χρησιμοποίησιν, δέν ήδύναντο, όμως, ο Προκαθήμενος της Κυπριακής Έκκλησίας. Και τούτο διότι ο Μακαριώτατος δέν είναι μόνον πολιτικός Άρχων αλλά και Πνευματικός Ηγέτης και Καθοδηγητής, και ως εκ τούτου δέν είναι, φέρ' ειπείν, νοητόν, επισκεπτόμενος τας κοινότητας δια να τελήση τδ Μυστήριον της Θείας Ευχαριστίας και κηρύξη τόν Λόγον του Θεου, πού είναι κυριώς λόγον Άγάπης, να συνοδεύεται υπό εκατοντάδων ενόπλιων άστρυνομικών οτινες και εντός των ήερών ναών και εκτός αυτών να παραδοκούν με τδ δάκτυλον εις την σκανδάλην έτοιμοι να πυροβολήσουν και φονεύσουν εν όνόματι της ζωής και της ασφαλείας του Μακαριώτατου.

Άλλ' ή απαράδεκτος αύτη δια την Έκκλησίαν κατάσταση κατέστη έτι τραγικώτερα, με καταστρεπτικάς δια την ένότητά του Έλληνικού Κυπριακού Λαού επιπτώσεις, αφ' ής έγνώσθη ή έδω παρουσία του στρατηγού Γρίβα. Διγενή. Διότι αύτη ώδήγησεν εις την λήψιν υπό του Μακαριώτατου περισσοτέρων και πλέον άπαραδέκτων, από Χριστιανικής σκοπιάς εξεταζόμενων, μέτρων. Υπό άτόμων του στενού περιβάλλοντος του Μακαριώτατου τών όποιων τας πρδς αυτών αγαθάς προθέσεις θέτω εν άμφιδύλω, έπεστρατεύθησαν ανά την νήσον όλόκληρον, έτομα άμφιδύλων εθνικών, κοινωνικών και θρησκευτικών φρονημάτων, τδ όποια, περιερχόμενα ένοπλα τας πόλεις και τδ χωρία, παρακολούθουν τούς πάντας και τδ πάντα —μηδέ ήμών εξαιρουμένων— προκαλούντα, άπειλούντα, ύβρίζοντα, δυσσοδομούντα και μετερχόμενα πάνθεμιτόν και άθήμετον μέσον, με μοναδικόν σκοπόν την διαπίστωσην τών αγαθών ή μη προθέσεων και αισθημάτων του λαού έναντι του Μακαριώτατου Προέδρου.

Πλέον δε τούτου μέγας αριθμός θαρρών και έλαφρών όπλων, εισαχθείς εσχάτως εκ χωρών του Παρραπετάματος, άντι, ώς άφειλε, να διανεμηθδ εις τδ έννομα όργανα του Κράτους —ως είναι ή Έθνική Φρουρά και ή Αστυνομία— μετεφέρθησαν άδασανίστως εις την Ίεράν Αρχιεπισκοπήν ίνα διανεμηθών εν καιρώ εις παρανόμους παρακρατικάς οργανώσεις δια μίαν φανταστικήν καταστρεπτικήν μεταξύ Έλληνικού Κυπριακού λαού πολεμικήν άναμέτρησιν. Επίμονοι δημοσιογραφικάι πληροφορία φέρουν μέρος τών όπλων αυτών ως ήδη διανεμηθέν.

Η κατάσταση αύτη εν συνδυασμδ πρδς την άκόλουθουμένην χλιαράν — δια να μη είπω εύνοικήν — πολιτικήν του Μακαριώτατου έναντι τών έχθρών της Πίστεως και της Πατρίδος και εις την όποιαν προφανώς όφειλεται ή συνεχώς αύξανόμενη δόναμις του Κομμουνισμού, ήγειρεν, ως ήτο έπόμενον, τδ ένδιάφερον της Έλληνικής Κυβερνήσεως ήτις δια τδ ύφυπουργού κ. Παναγιωτάκου, άπέστειλεν πρδς τδ Μακαριώτατον πρόεδρον τδ ήδη δημοσιευθέν εις τόν

Τύπον εισηγητικόν έγγραφον.

Άγιοι Άδελφοί. Ένώπιον της σοβαράς αυτής καταστάσεως της έγκυμονούσης σοβαρωτάτους κινδύνους τδσον δια την Έθνικήν μας ύπόθεσιν, δσον και δια τδ ήδη κλονισθέν κύρος της Έκκλησίας, άδιστακτως φρονά ότι έχομεν ύφιστην Έθνικήν ύποχρέωσιν και έπιτακτικόν Έκκλησιαστικόν καθήκον να ύποδείξωμεν εις τόν Μακαριώτατον Πρόεδρον ότι έφθασεν ή στιγμή ίνα, αίρόμενος εις τδ ύφος τών περιστάσεων, παραδώση την σκυτάλην της πολιτικής έξουσίας εις κατά πάντα δεδοκιμασμένον και εθνικάς αδιάβλητον πολίτην, χάριν της ένότητος του λαού, χάριν του ένωτικου μας άγώνος, χάριν της Έκκλησίας, χάριν αυτού τούτου του άληθούς συμφροντος, χάριν του κύρους και του γοήτρου του Μακαριώτατου.

Δια ταύτα και δσον άφορά τδ κατ' έμέ, ζητώ πρδς του Μακαριώτατου όπως πάραυτα έγκαταλείψη την κοσμικήν έξουσίαν —ή άσκησης της όποιας ύπ' αυτού τόσα κακά έφεφεν εις τόν τόπον και τδσον θαδώς ύπονόμευσε τδ κύρος της Έκκλησίας, του Άποστόλου Βαρνάβα— και περιορισόμενος εις την Αρχιερατικήν του ιδιότητα, τεθή επικεφαλής της Έθναρχούσης Έκκλησίας επ' άγαθού της νύν χειμαζομένης Έκκλησίας και της μαρτυρικής μας Πατρίδος.

Ο ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ

Τελευταίος ώμίλησεν ο Κυρηνείας, ειπών τά ακόλουθα:

«Άγιοι Άδελφοί, Είναι πλέον γεγονός πανθομολογούμενον, ότι τδ εθνικόν ζήτημα της Κύπρου όχι μόνον δέν προωθήθη εις οιονδήποτε βαθμόν πρδς την ποθητήν λύσιν κατά την διαρρησσασαν διεκεκαστίαν, αλλά αντίθετως και ώπισθοδρόμησεν άνησυχητικάς, δεδομένου ότι ή τουργική μειονότης συνεκροτήθη εν τδ μεταξύ εις χωριστόν κρατίδιον και τοιαυτοτρόπως ή μαρτυρική Μεγαλόνησος οράστικώς έδοχομήθη.

Εις τδ άδυνάτον τούτο σημείον άπέληξαν τδ πράγματα, διότι, με τδ την δημοιουργηθείσαν δυσχερήν κατάστασιν εκ τών συμφωνιών Ζυρίχης — Λουδίνου, αίτινες προεβάλλοντο ως σταθμοί δια την ένωσιν, ούδόλως ύπηρεσά σταθερά και συνεπής επιδίωξις ταύτης. Άλλά και διότι άνεπιτρέπτως παρενέβληθη παράγον, όστις άναποδράστως θα άπέβαινε άρνητικός εις την διεξαγωγήν του εθνικού άγώνος. Άναφερόμεθα εις τήν άνευ προηγουμένου εν τη ιστορία της Όρθοδοξίας άσκησιν της κοσμικής έξουσίας υπό τδ άρχηγού της Έκκλησίας του Άποστόλου Βαρνάβα.

Άντι δηλονότι, μετά τας συμφωνίας, να άφεθδ ή διακυβέρνησις της νήσου εις λαϊκούς, ο δε Αρχιεπίσκοπος να παραμείνη Έθναρχης και να συνεχισθδ επί κεφαλής του

λαού τόν άγώνα δι' ένωσιν, παρά τδ πνεύμα και τδ γράμμα της Αγίας Γραφής και τούς Ίερούς Κανόνες, υπό τών όποιων αύστηρώς άπαγορεύεται ή άνάμειξις τών κληρικών εις τήν πολιτικήν και ή άνάμειξις κοσμικής έξουσίας υπό τούτων και παρά τας άπ' άρχής και συνεχώς έκτοτε προταχθείσας ύπ' ήμών και υπό διαφόρων άλλων άντιρρήσεις, άνέλαθεν ο ίδιος την πολιτικήν διακυβέρνησιν της Κύπρου, με άποτέλεσμα να τραθή και τδ κύρος αυτού και εν τώ προσώπω τούτου έκείνου της Έκκλησίας, εις τήν όποιαν πάντοτε έπεστήριξε ο λαός τδ εθνικόν αύτου μέλλον, χωρίς να ληφθδ ύπ' όψιν και ή άδιάφευκτος μαρτυρία της Ίστορίας, καθ' ήν, δσάκις έπεκράτησε τδ κοσμικόν πνεύμα εν τη Έκκλησία, έπέφερε πάντοτε και τάπτωσιν αυτής και άπέβη επιζήμιον δια τδ ποίμνιον.

Δέν θα άναδραμώμεν τώρα εις όσα επί μίαν ήδη δωδεκαετίαν έπράχθησαν, συνεχώς δε λέγονται, γράφονται και καταμαρτυρούνται εις βάρος του Αρχιεπισκόπου και κατ' άπρόκτισιν της Έκκλησίας, έξ αίτίας της έμφανίσσεως τούτου ως κοσμικού άρχοντος και τδν διηκενέκ εκ τούτων μεγαν σκανδαλισμόν τών πιστών. Ούτε θα άναφέρωμεν την σημειωθείσαν παράλειψιν εκτέλεσεως των επιβεδλωμένων τδ Αρχιεπισκόπου πομπαντορικών καθήκόντων. Ούτε θα έπισημώσωμεν την προσηγομένην μεγίστην ζημίαν εις τδ ποίμνιον, εν μέσω τού όποιου έλευθέρως άφείθησαν να δρώσιν αιετικοί και κακόδοξοι και άλλοι προβατόσχημοι λύκοι με άποτέλεσμα και να άραιούνται διαρκώς οι εκκλησιαζόμενοι. Ούτε θα υποδείξωμεν, ότι δια της εις τδ αύτο πρόσωπον συγκεντρώσεως της τε εκκλησιαστικής και κοσμικής έξουσίας, δραστηριότητες, έκδηλώσεις και πράξεις της Πολιτείας ξένοι πρδς τδ χριστιανικόν πνεύμα, καταλογίζονται εις βάρος της Έκκλησίας.

Θά άρκεσθώμεν μόνον εις τδ κραυγαλέον γεγονός της θλιβεράς μόν διασπάσεως της ένότητος του λαού και δη εις βαθμόν έγκυμονούτα του εμψύλλιον πόλεμον, της άδιανοήτου δε διασπάσεως πρδς τδ Έθνικόν Κέντρον του Έλληνισμού, δια να υπογραμμώμεν τας τραγικάς συνέπειας εκ της άναλήψεως και άσκήσεως της τε κοσμικής έξουσίας υπό τδ Αρχιεπισκόπου, εις τδ όποιον, πρδς άνάσχεσιν τής καταστροφής και προέλασιν δσων άπέμειναν, έκλογη έτέρα δέν ύπολείπεται, εμή ή άμέσως εκ τού αξιώματος του προέδρου της Δημοκρατίας παραίτησις τούτου, την όποιαν εισηγούμεθα και ύποστηρίζομεν, ως από τε εκκλησιαστικής και εθνικής άπόψεως έπιβαλλομένην.

Εύχόμεθα, όπως ο Ύψιστος φατίση τόν Μακαριώτατον, ίνα ένωπισθδ της φωνής του υπεράττον Έκκλησιαστικού και Έθνικού τούτου Καθήκοντος.